

Nr 78

Av herr **Lundberg**, om avslag å Kungl. Maj:ts framställning om anslag till kostnader för regalskeppet Wasa.

Regalskeppet Wasas öde påminner i mångt och mycket om Tutanchamon, död 1350 före Kristus. Han besteg tronen som 10-åring, hans regering var en skuggregering där makten innehades av rikets stormän. Tutanchamons berömmelse vilar på fyndet av hans grav 1922, vilket med pressreklamens hjälp blev en journalistisk världssensation. Vrakskeppet Wasa fick aldrig uppleva att inför dåtidens stormän vara med om sin tronbestigning, därför att det i födelsen var så rankt och outvecklat att det sjönk till sin lugna och konserverande grav där det likt faraonen i lugn fick vara till dess att upptäcktssträvanden i onödiga ting för miljonbelopp återbördade Wasa, inte till sjön utan landbacken. Reklamen har sedan gjort att regalskeppet fått en glans vilken förefaller ha sin grund i samma psykologiska beteende som i sagan om kejsarens nya kläder, även om miljonbeloppen rullar vidare.

Wasa återbördades till försvaret. Hedersvakten och barnpersonalen som nu vakar över Wasa är över 40 man, delvis placerad i höga lönegrader. Förra året talades om att skrovet skulle övergå till ecklesiastikdepartementet, men dess kulturella värde ansågs väl även där vara undermåligt. I år återfinns Wasa hos kommunikationsdepartementet, som annars brukar syssla med rationalisering av och indragning eller nedläggning av icke bärkraftiga järnvägar. Där har förut gällt att rationalisera och dra in på arbetskraft och kostnader, hur nu detta departement skall kunna inränga Wasa bland de moderna och bärkraftiga linjerna i sin trafik förefaller minst sagt diskutabelt. I varje fall torde väl Wasa ännu ej ens vara sjöduelig för kusttrafik på Norrland, trots de många miljonerna. Eller räknas regalskeppet till den ockultism som man skall tro på men inget öga kan skåda?

I Kungl. Maj:ts proposition för kommunikationsdepartementet synes departementet icke ha övertagit Wasa för nedläggning utan mera för att göra det till ett symboliskt kuttersmycke för svenska kommunikationer, vilket kommer att kosta svenska medborgare många miljoner. Hur departementet i framtiden skall kunna motivera nedläggande av järnvägar, flyttning av arbetskraft, rationalisering etc. med en sådan kostnadskrävande symbol är svårt att tänka sig. Om nu däremot Wasa för Stockholms stad är en verklig turistattraktion bör Stockholms stad, som ju har ett stort skatte-

underlag och låg skattekrona, övertaga Wasa och kostnaderna för vakt-hållning etc. kring det gamla vraket. Det kan inte vara rimligt att låta skattetyngda kommuners medborgare betala kostnader av detta slag.

Vi har inte råd att tillsätta nödvändiga läkar- och andra tjänster, som skulle kunna rädda människoliv och stora samhällsvärden, samtidigt som miljoner kastas bort på skeppsvrak som aldrig kunnat fungera. Vi slö-sar arbetskraft på en onödig sysselsättning när man inom samhällsnyttigt arbete saknar arbetskraft. Det klagas över höga skatter men man är beredd att bara för att några anser sig vara kulturella genom att agera på ett visst sätt ta på samhället framtida utgifter till miljonbelopp etc. Detta kan inte vara försvarbart när väsentliga värden skjuts på framtiden av kostnads-skäl.

Med hänvisning till det anförda och vad jag i motioner förut anfört hem-ställer jag,

att riksdagen måtte besluta, att avslå Kungl. Maj:ts pro-
position nr 1, bil. 8, punkt 21, statens sjöhistoriska mu-
seum, evad det gäller fortsatta anslag till och organisation
för regalskeppet Wasa.

Stockholm den 21 januari 1964

John Lundberg